

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk: tiskarna „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave števil. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmernice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v pravi list. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Ruski napadi na hrib Capul v Bukovini brez uspeha. Hrib Mazuro pri Tatarovem naši zopet vzeli. Pri Obertinu in Barišu manjši boji. Naši jugozapadno Berestečka zasedli nove postojanke. Na ostalih frontah nič posebnega. Močni ruski napadi pod Rigo odbiti.

Italijanska bojišča. — Na zapadni in vzhodni tirolski fronti živahen laški artiljerijski ogenj in manjši boji. Na soški fronti mestoma živahen artiljerijski boj.

Zapadna bojišča. — V sommskem okolišju le delni napadi; vsi odbiti. V Sampanji manjši francoski napad zavrnjen. Živahnije artiljerijsko delovanje pred Verdunom; francoski napadi na fleuryskem frontnem odseku odbiti. Živahni letalski boji.

Balkanska bojišča. — V Albaniji ob dolni Vojuši praske.

Turška bojišča. — V Iraku zaradi vročine nič bojnega delovanja. Boji z Rusi v okolišju Bane. Rusi pregnani iz Revandusa. Ruski napadi proti središču kavkaške fronte zaustavljeni s protinapadi.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se razglša: 22. julija 1916.

Rusko bojišče. — Od včeraj na danes nič izpremembe. V Bukovini so bili sovražniški napori, da bi se polastili hriba Capula, zopet brez uspeha. Vrh Mazuro pri Tatarovem, ki jo je sovražnik zasedel mimogrede, so zopet zavzeli naše čete. V bližini Obertina razvijalo sovražniško poljevalni oddelki povečano delovanje. Pri Barišu je hrvatski zasledovalni oddelček prepodil s strojnimi puškami opremljeno glavno rusko stražo. Namestili smo se v novih postojankah jugozapadno Berestečka. Mestoma za nami priškatajočega sovražnika smo zavrnili. Zapadno Lucka in ob Stohodu nič pomembnega.

Italijanska bojišča. — Sovražnik je več odsekov tirolske zapadne in vzhodne fronte včeraj živahno obstrleval z artiljerijo. Na vrhovih severno Posine so naše čete zavzele neko opazovališče in so zavrnile močan laški protinapad. V predozemlju utrbe Paneveggio smo zavrnili napade posameznih italijanskih bataljonov. Južno prelaza Rolle se je posrečilo sovražniku, da je zavzel neko opazovalno namene namaknjeno oporišče. Na soški fronti mestoma živahen artiljerijski boj.

Jugovzhodno bojišče. — Ob dolni Vojuši praske.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

RUSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 22. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo ruskega generalnega štaba 19. julija popoldne: Zapadna fronta: Včeraj jutraj je četvero sovražnih letal vrglo 13 bomb na Reval. V postojanki pri Rigi traja topovski boj dalje. Ob Miadziolskem jezeru je naša pehota z uspešnim sodelovanjem flotilje poročnika Oševskega izvršila krepek napad na Nemce, ki je povzročil med njimi veliko zmešnjavo. Južno Dvine do močvirja pri Pinski je sovražnik ožen zelo živahen. Ob Stohodu se mestoma razvijalo topovski boji. Južno močvirja pri Obziru je bil preprečen po našem ognju sovražniški napadni poizkus. Galicija. — Po došli poročilih je Dnjestrov pritok Pegel vsled dežja narastel za skoro 2 metra in pol. Reka je odplavila vsa oporišča mostov in brodeve, ki so jih bili pripravili Avstrijci. Levo krilo: V prostoru med Črnim in Berlin Čeremošem, jugozapadno Kutov, je naša pehota nekoliko napredovala proti gorovju. — 19. julija zvečer. Zapadna

fronta: Položaj je neizpremenjen. 20. julija popoldne. Zapadna fronta: 17 sovražnih letal je dne 18. t. m. letelo nad kolo-dvoroma Samirje in Horodizja (42 km severovzhodno Baranovičev), vrglo 28 bomb na neki poljski lazaret, usmrtilo 3 in ranilo 5 mož izmed sanitetnega osebja ter ubilo 10 in ranilo 23 tam zdravilišče se vojakov. V okolišju ob Stohodu je skušal sovražnik napadati pri vaseh Ugly in Arsenowicy (5 in 6 km. jugovzhodno Kasovke), toda brez uspeha. Prodiranje sovražnika v okolišju vasi Zvinjač in Jelizarov (jugovzhodno Gorohova) je bilo zavrnjeno. Galicija. — Pegel, Dnjestrov pritok, raste še vedno. Vse ob njem ležeče doline so poplavljeni in vsled tega skoro nehodne. Mostovi so bili deloma odtrgani. — 20. julija zvečer: Zapadna fronta. Ob dvinski fronti in v Voliniji mestoma topovski boji. Sovražna artiljerija je zopet obstrlevala ozemlje pri Zvinjačih (vzhodno Gorohova) in naše vzhodno ležeče postojanke ob Lipi in Stiru.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 22. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba z dne 20. julija: Trajna nevihta je ovirala delovanje naših čet in artiljerije, zlasti v goratem delu bojišča. Vendar pa so se tudi včeraj vršili pehotni boji v gornji posinski dolini, ki so nam donesli napredke v borkoskem odseku. V dolini Brente je neka baterija namerila svoj ogenj na marterski kolodvor ter je poslopie samo in s četami zaseden vlak zadela v polno. Ob vzhodu v zajezersko dolino (Belska dolina) je naša pehota 18. t. m. popoldne izvršila drzen napad vzhodno Mittagskofia, ki je povzročil v sovražnih, po našem ognju izdelanih črtah močen nemir ter prisilil sovražnika, da je pritegnil ojačenja. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen. Neki sovražni letalec je metala bombe na Timau v gornji butski dolini. Bombe so povzročile požar, ki pa je bil takoj pogasjen.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 22. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 2. julija 1916. **Zapadno bojišče.** — V sommskem okolišju so se naši nasprotniki po svojem izgubonosnem porazu prejšnjega dne včeraj morali odreči večjim enotnim napadom. Posamezne delne sunke smo zavrnili brez truda ali pa jih zadušili že v nastajanju. Pri očiščevanju nekega angleškega gnezda v fourškem gozdiču zajeli nekoliko dvanajstorič sovražnikov in 9 strojnih pušek. Živahni artiljerijski boj se je nadaljeval s premori. Severno Massigesa v Sampanji je ostal davi francoski napad na ozki fronti brez uspeha. Na obeh straneh Moze se je artiljerijsko delovanje od časa do časa povečevalo do večje živahnosti. Včeraj jutraj in danes ponoči so se izjalovili sovražniški napadi v fleuryskem frontnem odseku. Ena naših patrulj je v francoski postojanki severovzhodno St. Mihiela zajela 14 mož. Letalsko delovanje je bilo dan in noč na obeh straneh zelo živahno. Večkratni sovražniški napadi z bombami so napravili le malo militarnih škod, mestoma pa so zahtevali žrtve med prebivalstvom, tako v Lavnu, kjer je bila težko ranjena neka ženska, trije otroci pa ubiti. Naši nasprotniki so izgubili sedem letal v zraku in sicer štiri južno Bapaume in po eno jugovzhodno Arrasa, zapadno Comblesa in pri Roye. Poročnik Wintgens je svojega desetega in enajstega, poročnik Höndorf pa svojega desetega nasprotnika onesposobil za boj. Cesar je svoje priznanje delovanju nadporočnika bar. Althausa, ki je pri Arrasu premagal francoski dvokrovnik, izrazil s podelitvijo reda »pour le mérite«.

Vzhodno bojišče. — Na obeh straneh ceste Ekava—Kekava se brani

borski polki dalje upirajo močnim napadom ruskih mas, ki so se zopet pričeli popoldne in nadaljevali ponoč v noč. Razpadli so vsi ob najtežjih sovražnih izgubah. Z ostalih front ni poročati dogodkov posebne važnosti.

Balkanska bojišča. — Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

PARIZ, 21. (Kor.) Včerajšnje popoldansko poročilo pravi: Južno Somme so Nemci proti koncu dneva izvršili protinapad na nove francoske postojanke južno Soyecourta, a se je moral naskakujoči nemški bataljon vrniti z izgubami in v neredu. Noč je bila na obeh straneh Somme mirna. Včerajno poročilo pravi: Popoldanskemu poročilu se ne da nič dodati.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

LONDON, 21. (Kor.) Včerajšnje vojno poročilo pravi: Boji med lipskim okopom in zapadnim delom delviškega gozda trajajo neprestano dalje. Severno črte Bazentin—Longueval so angleške čete pregnale sovražnika iz fourškega gozda, vendar pa se je posrečilo sovražniku, da je zopet vdrl v severni del gozda.

LONDON, 21. (Kor.) Listu »Times« poročajo iz angleškega glavnega stana, da so boji v gozdih strašni. Sovražnik je bil poldrugo leto v posesti teh gozdov in je uporabil vso svojo umetnost, da jih je pripravil za obrambo. Povprek po gozdih so izkopali prekope in med drevjem prepletili bodicasto žico. Na vseh ugodno ležečih mestih so napravili globoka zaklonišča in okope. Gozdovi so sami po sebi gosti. Angleži so nad dvajset takih gozdov očistili sovražnika in so prodirali po kolovozih, ki so bili iz gozdarških vzrokov napravljeni za zgradbo vojaških železnic. Toda tudi te jase so bile tako zelo pokrite s posekanimi debli in razkopane po kroglih, da so se komaj razlikovale od okolice, kvečjemu po tem, da jih je sovražnik mogel bolje obstrlejevati s strojnimi in ročnimi puškami.

Vojni stroški Anglije.

LONDON, 21. (Kor.) Sinoči je bil uradno objavljen drugi dopolnilni kredit 450 milijonov funtov šterlinov za vojne namene. S tem narašča skupna svota za leto 1916—1917 zahtevanih zneskov na 1050 milijonov funtov šterlinov.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 21. (Agece. Tel. MIM.) Glavni stan javlja:

Iraška fronta. — Nič izpremembe. — Trajna vročina, zlasti v felahjskem odseku je preprečila obojestransko delovanje. Včeraj je bilo v senci 47 stopinj toplote. V odseku Kermantže nič novih dogodkov. Kakor smo ugotovili, so imeli Rusi pri svojem napadu vzhodno Silnaha resne izgube in so, umikajoč se, vzeli s seboj še nekaj ujetnikov. V okolišju Bane se naše čete bore z Rusi uspešno. Napadi naših čet proti ruskim bojnim silam, ki so se že dolgo časa močno utrjevale v Revandusu, so imeli uspehe. Rusi so morali v neredu pobegniti proti vzhodu, pri čemer so v Revandusu zapustili veliko množino opremljenih predmetov in živil. Poleg tega so umične črte sovražnikove pokrite z vsakovrstnimi opremljenimi predmeti in municijo. Naše čete zasledujejo sovražnika in so sedaj v stiki z njim v razdalji 20 km od Revandusa.

Kavkaška fronta. — Neprestane sovražnikove napade ob težkih njegovih izgubah edino proti našemu središču, smo zaustavili z zaporednimi protisanki naših čet, ne da bi se splošni položaj na tej fronti bistveno izpremenil.

Sovražno letalo je vdrugič napadlo bolnišnico na Galipolju, ki kaže daleč vidno označbo Rdečega polumeseca. Sedem

moči. Videl sem narod, ki se je pomikal po ulici in je molil neprestano, in čutil sem, da me veže trdna vez s temi ljudmi. Skupna so naša hrepenenja in skupne želje. Skupna bolest nas je združila, in kanor gre eden, tja moramo vsi. Saj nas je zaznamovala usoda — pritisnila nam je na čela pečat izgnancev in brezdomincev, in naša srca je zaznamovala s čudnim znamenjen, ki nas žge in peče vse dni in vse noči. In iztezamo roke v svet, proti nebu jih iztezamo, a naše bolesti ni konec. Žge nas v duši, in stiskamo se drug k drugemu, a nas je sram solz, ki nam silijo v oči in nas pečejo.

Množica se je pomikala dalje. Iz ozke ulice je stopila na široko cesto. In mesto je bilo za nami. Kraj ceste so spali med gostim zelenjem krasni, bogati dvorci. Prijeten vonj se je širil krogokrog, in na košatih vejah so se dramili ptiči. Preko neba se je razgrnil blede svet. Na vzhodu je gorel široki pas v ognjeni, živi luči, in z zelenih vej je curllala sveža rosa. A narod izgnancev je stopal naprej. Praporji so šumeli in so vihrali, in obupen glas je klical v vstajajoče jutro: »Marija sedem žalosti, ozri se na nas...«

Pater Pavlin se je smejal z nekim čudnim posmehom. Njegov košeni obraz se

bomb, ki jih je vrgel letalec, ni napravilo škode niti drugih izgub. Neki monitor, podpiran po opazovanjih letala, je brez uspeha oddal dvajset strelcev proti severni obali poluotoka Kara Burnu, zapadno Smirne. Eno naših povodnih letal je v mudroškem pristanišču se nahajajoči sovražni hanger obmetalo s težkimi bombami, pri čemer je zadevalo v polno, in se je vrnilo nato nepoškodovano.

V okolišju Sueškega prekopa so naši namaknjeni oddelki pregnali v bližino Katije dospele sovražne konjiške oddelke v smeri proti zapadu. Eno naših letalskih brodovij je uspešno obstrlejevalo sovražna četna taborišča, važne naprave in skladišča v sueškem pristanišču in se vrnilo potem v izhodno pristanišče.

Rusije proti turškim bolniškim ladjam.

PETROGRAD, 21. (Kor.) Rusko ministertvo za zunanje stvari je s posredovanjem ameriškega in španskega poslanstva v Petrogradu sporočilo turški vladi, da se haaska konvencija iz leta 1907, tičoča porabe načel ženevske konvencije v pomorski vojni, ne bo izvajala glede turških bolniških ladij.

Ruski poljedelski minister odstopil.

KODANJ, 21. (Kor.) »Ruskoje Slovo« poroča 14. t. m., da je nekoliko dni po kronskem svetu v glavnem stanu poljedelski minister Naumov podal ostavko. Car jo je sprejel.

KODANJ, 21. (Kor.) »Ruskoje Slovo« poroča k demisiji ruskega poljedelskega ministra: Naumov je bil znan kot pošten politik zmerne smeri in je bil vsled tega v dumi zelo priljubljen. V zadnjem času se je odkrito govorilo, da so bili zlasti agrarni krogi državnega sveta nezadovoljni z Naumovom, ker se je bil kot predsednik urada za prehrano zavzemal za to, da se je treba strogo držati maksimalnih cen za kmetijske pridelke, in ker je zelo strogo nastopal proti špekulacijam z živili. Razumtega se je Naumov še sprl z ministrskim svetom. Ta spor je prišel v razpravo o priliki zadnjega kronskega sveta v glavnem stanu. Ministrski predsednik Stürmer je pri tej priložnosti dosegel od carja dovoljenje, da se pod vodstvom bivšega guvernerja v Harkovu, kneza Obolovskega, osnuje poseben urad za pobijanje draginje. Kot kandidatje za mesto poljedelskega ministra se imenujejo različne osebe, na prvem mestu pomočnik notranjega ministra, grof Bobrinski, ki je že principijelno privolil. Petrograjski listi poročajo, da je car simpatično sprejel misel o osnovanju posebnega urada za pobijanje draginje in da je poveril Stürmerju izdelavo široko zasnovanega programa za pobijanje draginje in za oskrbo armade in prebivalstva z živili. Interesirani krogi menijo, da bo s tem, ker se podredi draginski urad notranjemu ministertvu, obsojen urad za prehrano v brezdelje in da bo prejalislej razpuščen.

Ruski generalni guverner za osvojena ozemlja v Galiciji in Bukovini.

PETROGRAD, 22. (Kor.) Petrograjski listi poročajo: Član državnega sveta, Tre-pov, prejšnji kijevski generalni guverner in v zadnjem času predsednik odbora za boj proti nemškemu gospodstvu, je bil imenovan za generalnega guvernerja o-svojenih ozemelj v Galiciji in Bukovini. V oči pada, da prejšnji generalni guverner grof Bobrinski ni bil zopet imenovan na to mesto. Očividno tudi vlada ni bila zadovoljna z brezobzirnimi upravnimi metodami tega upravitelja. Glasom poročil moskovskih listov je bil namesto Tre-pova član državnega sveta, Stihinski, imenovan za predsednika odbora za boj proti nemškemu gospodstvu. Stihinski je star prijatelj Stürmerja ter velja za reakcionarja najčistjega kova.

je nabral v gube, katere je bilo nemogoče razrešiti. Strmel je predse, in ustnice so se mu premikale neprenehoma. A pater Pavlin ni molil. Duša mu je bila bogvekje; samo ne pri Bogu, samo ne pri narodu, ki je molil glasno pred njim in za njim. Enakomerno je stopal kraj mene, držeč z levico svojo kuto malce navzgor. Dan je bil že blizu. Dvorci kraj ceste so postajali redkejši, in na desno in levo je zelenel gozd. Cesta se je vila po jarku ob žuborečem potoku, in mrzel veter je pričel pihati od vzhoda.

Tedaj se je zgenil pater Pavlin. Nevoljno je stresnil z glavo in se je ozrl name. »Čemu ta bandera?« je izpregovoril z zamolklim glasom. »Glej zlato, ki je utkano v tisto dragoceno svilo! O, to niso praporji izgnancev, ki se plazijo k materi božji v svoji nesreči. Čemu so jih vzeli s sabo? — Glej napise na njih! Kdo jih razume? — Zakaj s praporji na božjo pot? Nikoli jih nismo nosili na Sveto goro. A mati božja svetogorska nas je uslišala vsekdar...«

Patru Pavlinu je legla bridkost na dušo, ko se je domislil Svete gore. Stisnil je ustnice in je skrčil pesti. Da, Sveta gora... Tam je bilo hrepenenje in življenje patra

Dogovor med Rusijo in Švedsko.

PETROGRAD, 21. (Pet. tel. ag. — Kor.) Minister za zunanje stvari Sazonov in švedski poslanik general Brandström sta podpisala dogovor za obrat rusko-švedske železnice na mostu preko Torne Elif.

Angleška »Črna lista«.

LONDON, 21. (Kor.) »Times« poročajo iz Washingtona z dne 19. t. m.: Vlada vzpričo prekernega notranjepolitičnega položaja ne bo mogla prezeti gibanja, ki je nastalo vsled objavljenja Črne liste.

WASHINGTON, 21. (Kor. — Reuter.) Državni departma je amerškemu poslaniku v Londonu naročil, da se informira o tem, katere ameriške trdnice so bile na podlagi zakona o trgovini s sovražniki postavljene na Črno listo in kakšni vzroki so bili merodajni za to. Ta korak se je storil v zvezi z neformalno prošnjo za po-lasnila, s katero se je vlada obrnila včeraj do britskega poslanika v Washingtonu.

LONDON, 21. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča iz New Yorka z dne 19. t. m.: Listi se živahno bavijo z danes objavljenim Črno listo ameriških trdnic. Amerikanski trgovski svet se boji, da bi trpeli ameriški interesi. Pričakuje se, da bo Wilson poslal v London krepko protestno noto, kakor jo zahteva newyorško javno mnenje.

ROTTERDAM, 22. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista poročajo »Times« iz Washingtona, da so nevtalne vlade zaprosile Združene države, da prevzamejo vodstvo odpora proti britski Črni listi. Ta prošnja in pa razburjenost v enem delu prebivalstva ste bili washingtonski vladi v povod, da je nastopila proti Angliji. Amerikanski protest bo imel najbrž obliko ostre izjave proti krivici, ki se je storila nevtalcem. Nizozemski poslanik v Washingtonu je nastopil kot tolmač nevtalne pritožbe ter je izjavil, da se je neka nizozemska ladja branila, da bi sprejela listine (konosemente) ameriških trdnic, ki se nahajajo na Črni listi.

IRSKÉ STVARI.

WASHINGTON, 21. (Kor.) Senator Ogorman je prosil predsednika Wilsona za ukrep, da bi ameriški veleposlanik v Londonu posredoval za izpremembo smrtni obsodbe proti Casementu v milejšo kazen. Wilson je odgovoril, da ukrene vse primerno.

Casement.

LONDON, 22. (Kor.) Generalni državni pravdnik ni ugodil Casementovemu predlogu, da bi proti smrtni obsodbi apeliral na gornjo zbornico, pač pa mu je dal na svobodo, da zaprosi kralja za pomiloščenje.

Amerikanska akcija za gladujoče Poljake.

WASHINGTON, 21. (Kor.) Predsednik Wilson je dejal napram odposlanstvu poljskih organizacij, da se bo potrudil osebno, da se izvrši pomožna akcija za gladujoče na Poljskem.

Iz senata Zedinjenih držav.

WASHINGTON, 21. (Kor.) Senat je sprejel mornariško predlogo, ki določa gradbeni program za tri leta. Med drugim se imajo takoj graditi štiri dreadnoughti in štiri bojeve križarke. To zahteva izdatkov za prvo leto 315,800.000 dolarjev, kar iznaša 45,800.000 več, nego je proračunala zbornica reprezentantov v zakonu.

Zaplomba avstrijskega parnika.

HAAG, 22. (Kor.) Nizozemski poslanik v Lizboni je sporočil, da je portugalska vlada zaplenila v pristanišču Mormugao se nahajajoči avstrijski parnik »Vorwärts«.

Švedski protest proti kršenju nevtiralnosti.

STOCKHOLM, 21. (Šved. brz. urad.) Švedska vlada je naročila švedskemu po-

Pavlinu. S svojo čisto dušo je bil zaljubljen v svetogorsko mater božjo. Služil ji je leta in leta in je klečal v svojih svetlih mislih pred njenim oltarjem, zroč neprestano na njo, ki se je smehljala s svojega zlatega prestola. In nikoli ni bil pater Pavlin nesrečen. Svetogorska mati božja je čuvala njegovo dušo in srce; tam pa so se svetili sami žarki, čisti kakor solnce, ko vzide nad mirnim morjem.

Pred leti sem ga videl prvič. Sedel je na skali, zroč neprestano v ravnino, ki se je širila pod Sveto goro. Obstal sem zamaknjen. Kajti pred mojimi očmi se je razgrnil hipoma paradiz, ki je obljubljen že iz sivih vekov trpečim in neutolačnim. Duša se mi je širila v sladkem koprenju, in roke so se razprostle same od sebe. »Oj, sveti paradiz!« sem zaklical na glas. »Kaj te je vendar našlo neutolačeno srce? Zahvaljena mati božja svetogorska, da si me poklicala sem! — Resnično, tam doli je raj, po katerem se izprehajajo izveličane duše. A tu gori, na tem svetem kraju je božji tron, kjer sedi Bog in gleda v svoj paradiz...«

Tedaj je poskočil pater Pavlin na noge. Solze so mu tekale iz oči, in s tresočo roko me je objemal krog vratu. »Bodi, kdor hočeš, brat si mi po mislih,« je dejal naposled

PODLISTEK

JOS. VANDOT.

Begunci.

4. Dolorosa.

I.

Vstal je narod. Noč je še bila, in zvezde so še svetile razložno, a narod se je zbudil in je vstal. Sel je v tuje, svečano razsvetljeno svetišče. Vzel je iz njega svete, z zlatom pretkane praporje, in se je razpostavil po dolgi ulici. Še je vrel narod od vseh stani; kakor bučele okrog matice se je razgrinjal krog velikega praporja, ki je vihral v lahнем vetru. Prebodena od sedmih mečev, je gledala Mati božja s tistega praporja; gledala je na narod, ki se je zbiral v mednem svitu cestnih svetilk pred visoko cerkvijo molče in povešene glave. In prapor je šumel, in odgovarjala so mu bandera, ki so se ravno razvijala nad molčečo množico. V cerkvi so zabučali zadnji akordi orgel — nenadoma je planilo v vstajajoče jutro kakor vpitje obupne množice, ki so jo obsodili na smrt. Stresla so se bandera in so zašumela glasno. Skozi odprta vrata se je razlil na ulico vonj ka-

slaniku v Petrogradu, da naj z ozirom na poizkus ruskega podvodnika, da bi 19. t. m. v švedskem območju torpediral nemški parnik »Elbe«, pri ruski vladi vloži protest.

Grški kralj da zopet zgradi dvorec Tatol.
BERN, 21. (Kor.) Grški kralj je, kakor poroča »Temps«, odredil, da se dvorec Tatol zopet zgradi. Cesarica rodbina se je nastanila v dvoru Dekelia, ki je last kraljice-matere.

Zasežene ladje.

KODANJ, 21. (Kor.) Veliko ameriškano jadrnico »Prince Waldemar«, ki je bila na potu iz Filadelfije v Trelleborg, so nemški podvodniki zasegli in odvabili proti jugu. Trojica danskih parnikov, »Hernio«, »Aguets« in »Alice«, ki so jih zadnje dni Nemci zasegli, so bili zopet izpuščeni na svobodo. Nadaljevali so svojo pot v Francijo.

STOCKHOLM, 21. (Kor.) Nemški poslanik v Stockholmu je sporočil švedskemu ministru za zunanje stvari, da se zaseženje angleškega parnika »Adamsa« v švedskih vodah ni zgodilo na povelje nemških mornariških oblasti in da se je zasežena ladja nemudoma vrnila. To izjavo švedski vodni listi pozdravljajo najzivašeje in jo hvalijo ter primerjajo z brezobzirnim postopanjem Rusije. Listi vseh smeri podarjajo, da z nejevoljo pričakujejo izjave Rusije.

KODANJ, 21. (Kor.) »National Tidende« javlja iz Malme: Angleški parnik »Adams« so ga Nemci sedaj izpustili, ker je bil zasežen v švedskem območju, je bil včeraj doveden na isto mesto, kjer je bil zasežen. Spremljale so ga nemške vojne ladje, ki so se nemudoma vrnile v mednarodne vode. V ahško pristanišče so prispele trije nadaljni angleški parniki z izključno švedsko posadko na krovu. Ostajajo v švedskih vodah in se ponovi zasidrajo.

Potopljene ladje.

NEW YORK, 21. (Reuter. — Kor.) Častniki in posadka angleškega parnika »Silverstone«, ki je bil torpediran pred 8 dnevi, so dospeli semkaj.

LONDON, 21. (Kor.) Lloydova agencija javlja: Angleški parnik »Yser« je bil potopljen. Ista usoda je zadela v Severnem morju parnike »Lounge«, »Loch« in »Newin«. Posadke so rešene.

ALŽIR, 21. (Kor.) Parnik »Cettois« iz pristanišča Cette je bil v noči na četrtek torpediran. Posadko so rešili.

Pšenica in rž na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 20. (Kor.) Ogrski uradni list je objavil vladno naredbo o novi uredbi izdelovanja in prodajanja za javno potrebo določene pšenične in ržene moke. Po tej naredbi je mleti pšenico, ki ne vsebuje več nego 20 odstotkov tujeja dodatka in tehta hektoliter 76 kg. Iz teh 80 odstotkov se morejo izdelovati tri vrste moke, in sicer: 15% mlarce, 20% moka za kruh in 45% moka za kruh. Rž se mora mleti ob teži 71 kg za hektoliter in do 82 odstotkov. Nadaljna vladna naredba določa navvišje cene za pšenično in rženo moko, kakor tudi za pšenične, ržene in ječmenove otrobe. Te cene stopijo v veljavo z dnem 22. julija in se gibljejo — kakor so že krati — pri fini pšenični moki med 96 in 95 K, pri moki za kruh med 60 in 59 K, pri moki za kruh med 42, 40 in 20 K. Ržena moka med 45 in 85 in 44 in 65 K. Za Budimpešto iznaša najvišja cena za fino pšenično moko 96 K, za moko za kruh 60 K, za moko za kruh 60 K, za rženo moko 45 do 85 K. Vse za 100 kg. Najvišja cena za otrobe iznaša enotno po vsej deželi 25 K.

Najvišji odloki.

DUNAJ, 22. (Kor.) Nj. Velikanstvo cesar je z Najvišjim odlokom, izdanim 8. julija, najmlajšostveje blagovili sprejeti pokroviteljstvo nad avstrijskimi vojnimi zbiri. — Cesar je z Najvišjim odlokom, izdanim 7. julija, blagovili dovoliti sistematiziranje pobočnega orožja za funkcije avstrijskega Rdečega križa iz civilnega stanu.

PROSIMO SLOVENSKE, HRVATSKE IN ČESKE KNJIG ZA NAŠE RANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POSLJEJO NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU

in je pokazal z roko po paradižu tam spodaj. »Nič se ni govoril takih besed. Jaz sem jih samo slutil v duši, a izreči jih nisem mogel. Glej, izrekel si jih ti — našel si besede, ki so primerne temu mestu...« Od tistega dne mi je bil pater Pavlin največji prijatelj. A kakor mene, tako so pregnali tudi njega tiste grozne dni na daljni sever. In pater Pavlin je jokal v tihi celici sredi mrzle tujine. Klical je mater božjo s Svete gore; ljubil jo je v svojem čistem srcu in je prosil smrt, naj ga reši trpljenja. A svetogorska svetišče se je razsulo; tisočero src je vzkrinkalo v divjem strahu po belem svetu. Čul je pater Pavlin ta krik, in se je zgrudil kakor mrtev na tla...

Po dolgem času sem ga zagledal danes. A pater Pavlin se je postal grozno. Oči so mu bile udre in lica upadla. Sključila se mu je bila krepka postava, in noge so se mu pričele opletati. Njegova kuta je bila zamazana in na več mestih raztrgana. Obraz so mu pokrivala sivkaste kocine, in ustnice so se mu premikale neprestano, kakor da bi neprenehoma molila k svetogorski materi božji.

»Čemu ta bandera?« je ponavljal pater Pavlin, in obrvi so se mu namirile. »Svetogorska mati božja jih ni videla rada.

Boji na ruski fronti.

Vojni tiskovni stan, 21. julija.

V Voliniji je armada generala Saharova včeraj iznova izvršila zelo močan sunek. Po umeknitvi v šklinskih okoliših se borečih čet za Lipo, kar se je zgodilo pred nekoliko dnevi, je ob izlivu Lipe v Svir nastala močno namaknjena fronta v obliki kota, ki je nudila Rusom ugodno napadišče. Ko so za Svirom zbrali močne mase, so tudi začeli potem zelo močno napadati ta izbuh. Začeli so odsek med Sibano in Verbenom od treh strani strahovito koncentrično obstrlejevati z veliko artiljerijsko maso. Nato so pa zopet naglani množično čete v reko na napad. Naskok je sledil za naskokom. Veliko naskokovalcev je našlo smrt v valovih, toda ogromni človeški rezervar je bruhal vedno nove mase, ki so končno izsilile prehod. To je imelo za posledico, da se je frontna črta izravnala v ravno črto in se umeknila v pripravljene postojanke južno-zahodno Berestečka.

V Galiciji, kjer po desetdnevni bitki pri Kolomeji doslej še ni prišlo do dalje trajajočih sunkov, res velikega sloga, so Rusi včeraj popoldne ponovno poizkusili prodreti med Mikulinom in Delatinom. Pri Jamni so si hitro sledili drug za drugim štirje močni napadi, ne da bi bili dosegli kak uspeh.

Pri Tatarovem so se razvili novi srditi boji, ki pa še niso zaključeni. V guerilski vojni severno Pristopskega sedla, kjer so ruski konjiški oddelki doslej zastoj poizkušali preko gorovja prodreti na Ogrsko, so c. in kr. zasledovalni oddelki opravili uspešno očistevalno delo, ker so pregnali vse sovražne oddelke.

Branitelji Capula so zopet krepko zavrnili osvojevalni poizkus.

Dunaj, 21. julija.

Rusi nadaljujejo svoje napade proti našim krilom, a so imeli uspehi samo pri Verbenu.

Ob južozahodni bukovinski meji pripravljajo sovražniki podjetje proti jakobenijskemu okolišu. Njegovi poizkusi, da bi pri Kirilbabi zaprti cesto v Borso, v smeri proti Marmaros-Szigetu, dosegel po ovinku preko Preslopskega prelaza, so se izjalovili. Močne ruske sile napadajo navpično na dolino najgornjega Pruta. Tu so bili včeraj pri Jamni in Tatarovem srditi boji. Dohodi k Jabloniškemu prelazu pa so vendar trdno v naših rokah. Potemtakem so se doslej vsa sovražnikova prizadevanja, da bi prodrl na ogrsko ozemlje, izjalovila ob žilavem odporu Pflanzler-Baltinove armade.

Pri Bothmerjevi in Böhm-Ermolijevi armadi je trajno mirno. Kakor se je moglo predvidevati, je prišlo včeraj ob najdaljši Lipi in v okolišu Verbeno do težkih bojev, pred katerimi se je vršilo 48urno, večkrat do največje srditosti naraslo obstrlejevanje. Našim četam se je sicer posrečilo, da so zadržale sovražni sunek in odbile več ruskih naskokov pri Verbenu, vendar pa je sovražnik končno v kotu ob izlivu Lipe mogel priboriti nekaj pridobitev, ki mu jih, kakor se zdi, ni bilo mogoče iztrgati in se je zaradi tega zdelo potrebno, da se izprazni tudi sosednji verbenški odsek, ki le že pred začetkom bojev kot nekaj okop močel preko naše vzhodno odtod vodeče brambne črte in je bila sedaj nevarnost, da sovražnik obkoli tudi njegov desni bok.

Položaj.

22. julija.

Torej je vendar le res: Italija hoče raztegniti svoje sovražno razmerje tudi na Nemčijo, analogno onemu proti Avstro-Ogrski. Med Italijo in Nemčijo je obstajala in ostala — vkljub vojnim dogodkom — v veljavi do zadnjih časov pogodba, ki se je nanašala na medsebojno postopanje z nemškimi podaniki v Italiji, oziroma italijanskimi v Nemčiji, in z njihovo privatno lastnino. Pogodba je tudi določala, da obojestranske trgovske ladje uživajo zaščitne predpise haške konvencije, da si jih more prisiliti, naj zapuste pristanišče le pod določenimi garancijami za njihovo varnost.

Italija je sedaj enostavno raztrgala to pogodbo.

Seveda ne morejo italijanski državniiki, izvršiti nobenega akta brez znane njihove neiskrenosti in zavratnosti. Svoj

Ljubila je srca, ki so orihajala k nji z odprto rano. Celila je rane; a z zlatom pomazanih bander ni niti pogledala. Velika je bila svetogorska mati božja. Delala je čudežev na tisoče. Neprestano se je smehljala na svojem tronu in je zrla s svojimi otroškimi očmi preko paradiža, po katerem so se izprehajale izveličane duše... O, mati božja svetogorska!

Pater Pavlin je sklonil glavo in je prekrizal roke na prsih. Prišel je stopati naglo naprej, a noge so se mu še bolj opletale. Njegov upadli obraz je pobledeel še bolj, in oči so se mu zaprle vsled gorke bolesti napol. Pred nama in za nama so vpili romarji svoje brezmiselnosti molitve. Njihovi glasovi so postajali hripavi in so zveneli neprijetno po tih, jutranji okolici.

Tedaj pa je začelo onkraj rosnih lesov. Za hip je šnila preko zemlje bela koprena, podobna tančici, ki so jo virle nevidne moči skozi vstajajoče jutro. Izza koprene pa je šnila luč, rdeča in brezmejna, in vsekrog se je zasvetila rosna zemlja v tisočih žarkih in bisernih. Zlata bandera so se zalesketala; od monštrance so se vili drhteči prameni, ki so trepetali kakor živi, ognjeni plamenčki. Romarji so utihli za trenutek; srca so jim postala

ukrep utemeljujejo s trditvijo, da je — Nemčija prekršila pogodbo in da oni torej izvajajo le posledice. Nemčija, da je ukrenila pogodbi nasprotno odredbe proti italijanskim podanikom, živcem v Nemčiji. Gospoda Boselli in Salandra sta se torej posluzila tistega znanega nauka: reci, da ti ne poreče!

Oficijozna »Norddeutsche Allg. Zeitung« odgovarja na italijansko vračanje dejstev da je bila Italija, ki je samovlastno prekršila italijansko-nemško trgovsko pogodbo: z rekviriranjem nemških trgovskih ladij, potem s prepovedjo vsakega blagovnega prometa z Nemčijo pod kaznijo konfiskacije, s preprečanjem iztirjevanja vsakovrstnih nemških tirijatev v Italiji, z odrekanjem vsake odškodnine za rekvirirano nemško last, in celo z zadržanostjo pismenega trgovskega obveščanja sploh. Nemška vlada je sicer protestirala proti takemu nelojalnemu, dogovornim in pogodbam nasprotujočemu postopanju, vendar je skrbela, da se je v Nemčiji pogodba spoštovala, dokler je bilo nade, da se vzdrži. Na to je Italija odgovorila, da si pridruže — popolno svobodo postopanja, in je to izjavo utemeljila s trditvijo, da so nemške vojaške oblasti, delale italijanskim podanikom težave, če so hoteli odpotovati! Po dogovoru med Italijo in Nemčijo je bilo sicer res — tako nadaljuje »Norddeutsche Allg. Zeitung« — obojestranskih državljansko dovoljeno odpotovati, ali v času in po potu, ki ga določijo pristojne oblasti. Nemške oblasti so bile torej opravičene, če so iz utemeljenih vzrokov začasno zadrževale odpotovanje.

Ali vkljub oblihi nemške vlade, da bo podeljevanje takih dovoljenj povspeševala pri vrhunem vojskitem vodstvu, je italijanska vlada izjavila, da vsako nadaljnje razpravljanje — ne smatra za potrebno!

Se le po vsem tem so v Nemčiji vračali milo za drago napram italijanskim podanikom, njihovim privatni listi in njihovim tirjatom pri nemških bankah. — V Italiji pa pravijo vendar, da je Nemčija kršila pogodbo. Resnica pa je ta, da je Italija prekršila italijansko-nemško trgovsko pogodbo in sporazum glede obojestranskih podanikov. In če italijansko časopisje drugače opisuje stvari, to je le drzno zavajanje javnega mnenja.

Vsiljuje se vprašanje: zakaj je Italija tako postopala, kakih vzroki so jej bili merodajni? Edino pravilen odgovor za to, ker je iskala pretveze, da poostri svoje itak že rahlo razmerje do Nemčije, da izvede skrajno konsekvenco, da — napove Nemčiji vojno. Saj so to zadnje dni že napovedovali razni glasovi, prihajajoči iz Italije preko Lugana. A iz gornjega vprašanja se samo po sebi vsiljuje drugo: je li to storila Italija svojevoljno, ali pod kakim pritiskom, podpora? In odgovorjajoč na to drugo vprašanje, se menda ne pregrešimo proti resnici z mnenjem, da je Italija morala iskati pretveze za popoln prelom z Nemčijo! Morala, ker jej je tako diktirala entente! Pod pritiskom entente išče Italija pretveze za vojno, ki se jej je doslej izogibala s toliko elasticiteto.

Vprašanje je še, kako bodo posledice temu za splošni položaj? Formelno se to pač komplicira; dejanski — z ozirom na vojni položaj — pa nič. Efekt bo ta, da bo imela Nemčija enega odkritega sovražnika več, ki pa je bil že doslej — zaveznik njenih sovražnikov. Efektivno se torej položaj za Nemčijo nič ne izpremeni, oziroma obremeni. Saj smo menda v tem vsi edini, da radi italijanskega orožja more Nemčija mirno spati, proti nje zavezniici Avstro-Ogrski pa je Italija itak že v boju nad eno leto, oziroma vpliva že eno leto na militarni položaj v tej vojni! S kakim uspehom — vidimo vsi. Dogodki na drugih bojiščih se razvijajo vkljub Italiji in nje pritisku na južno-zahodnih frontah. Mislimo torej, da napoved vojne od strani Italije Nemčiji — če pride do te napovedi — sprejme svet s prilično hladnokrvnostjo, dobro vedoč, da se bodo kolesa dogodkov vrtila dalje, kakor bi se bila tudi sicer.

Napoved vojne pred šestdesetimi leti.

Minole spomladi je bila v Parizu, kakor se še vsi spominjamo, konferenca generalov, ministrov in diplomatov sovražnih držav. V koliko je ta konferenca po-

tesna vsled skrivne groze, ki je šla bliskoma preko zemlje.

Prijel sem nerahlo patra Pavlina za roko. »Ne tugi, brate!« sem mu govoril, ker mi je bila duša polna usmiljenja. »Glej, svetogorska mati božja gre z nami... Razdrli so ji trn, s pregrešno roko so ji razrušili svetišče, in mati božja nima zdaj doma tam, kakor ga nimamo mi — izgnanci in brezdomovinci. A kje je zdaj kraljica paradiža?... Brate, ali nisi začutil ravno zdaj skrivne groze, ki je šla preko nas? Kaj ti ni zaslišala duša, da se je pridružila Ona nam, izgnancem in brezdomovincem?... Z nami hodi zdaj, z nami, ki smo jo ljubili in nimamo zdaj strehe nad sabo, kakor je nima tudi Ona...«

Pater Pavlin je obstal in me je gledal s široko odprtimi očmi. Na čelo mu je legel znoj. Desnica se mu je dvignila napol in se je tresla. V duši se mu je trgala bolest, in oči so se mu napolnile s solzami. »Brate, kaj si govoril?« je ječjal. »Ali je resnica? O, čutil sem nekaj lahkega, ki je šnilo nad mano. Bilo je kakor dih vetroca, in zadehtelo je kakor na svetogorskem vrhu... Bila je Ona, ki so jo pregnali...«

In Pater Pavlin je zardel. Oči so se mu

dobna oni, ki se je vršila pred šestdesetimi leti v dvorani hotela de l'horloge v Parizu, se danes še ne ve, ker smo glede rezultata in sklepov letošnje konference še v popolni megli.

Od onega časa se je stališče vseh vlad temeljito izpremenilo. Pred petdesetimi leti (1866) je bila vojna med Avstro-Ogrsko in Nemčijo, pred skoro štiridesetimi leti (1878) je Avstro-Ogrska odvzela Turčiji dve jako važni pokrajini, in potem niso minuli niti cela tri leta, ko so bolgarske čete stale kot sovražniki pred Carigradom. Tedaj so bili Bolgari zaveznički Srbov in so z njih pomočjo mogli zavzeti Drinopolje.

Ako motrimo grupacijo držav v letih 1859, 1866 in 1870, opažamo spojne niti v vedenju Avstrije in Prusije v krimski vojni, ko se je Rusija vojevala pri Turčiji. Profesor Heigel, ki je pred dvajsetimi leti opisoval klopec teh dogodkov, bi danes gotovo zopet našel kako nit, ki bi bila v zvezi med krimsko vojno in današnjimi krvavimi dogodki.

Pred šestdesetimi leti so bile Anglija, Francija in Italija zaveznice proti Rusiji. Tekom te vojne se je tudi dozdevalo, da ne pride do zvršetka in miru.

Zgodovina nas uči, da se države po vojni vse drugače grupirajo, nego se tekom vojne same.

Anglija, ki je hujskala proti Rusiji, je bila l. 1878 pripravljena za obrambo Carigrada in celo za napoved vojne proti Rusiji; tako so bili zastojni žrtvovani vojaki in milijoni, ker je Carigrad ostal Turčiji.

Vojna pred šestdesetimi leti, ki je končala na podlagi pariške pogodbe, je vsebovala kal za bodočo vojno. Meseca februarja 1853 je car Nikolaj I. sklenil napraviti konec samostalnosti Turčije.

Ta car, ki se je držal načela »vsakemu svoje«, je ukrotil uporne Madjare (1848), Turčiji pa ni hotel privoščiti te svoje »milosti«. Turčiji podrejene, a sovražne jej države je hujskal na vstajo, da bi tako Turčija sama postala polagoma odvisna od pokroviteljstva Rusije in bi se ta poslednja mogla s časoma na lahek način polastiti Carigrada. Z francoskim cesarjem Napoleonom III. je prišel v nasprotje radi posesti Božjega groba v Palestini. Nadejal se je, da bo v tem spopadu Avstrija mirovala iz hvaležnosti, ker jo je rešil ogrske vstaje. Prusije se ni bal, ker je v tistem času vladal tam njegov svak, Friderik Viljem IV., a naklonjenost Anglije se je nadejal pridobiti na ta ali oni način. Z uprav presenetljivo odkritostjo je odkril angleškemu veleposlaniku svoj novi načrt in je ob tej priliki predlagal in obljubljal Angliji Egipat in Kreto, ali v odškodnino je zahteval seveda za se pokroviteljstvo nad podonavskimi državama Rumunsko in Srbijo in nad Carigradom. Glede Carigrada se je izjavil, da ga ne zahteva kot svojo last, ampak prevzeti da ga hoče za — Evropo. Francijo je pri tem popolnoma pušal iz misli. No, prišlo je drugače.

Dne 2. marca 1853 je pisal pozneji cesar Viljem I. generalu pl. Natzmeru: »Za nas volake, ki bi tudi radi videli rezultate tolikih pogajanj, je čas predolg.« A o ultrakonservativnem voditelju avstrijske politike, knezu Feliksu Schwarzenbergu, govore, da je rekel ob tisti priliki: »Mi izgovorno s svojo veliko ne-hvaležnostjo presenečenje v svetu.« To je carja presenetilo. Polavila se je evropska istomišljenost, ki je prisilila Nemčijo, da je opominjala Rusijo k zmernosti.

Avstrija, Rusija, Anglija in Francija so zahtevale dne 5. decembra 1853, da mora po vojni suvereniteta Turčije ostati nedotaknjena in istotako nezmanjšana nje obseg. 12. marca 1854 sta sklenili Francija in Nemčija s Turčijo zvezo glede ofenzive in defenzive in so se nadejale, da se temu pridruži tudi Avstrija, ali da vsaj obljubi svojo nevtralnost.

Francoske in angleške čete so nastopile v obrambo Carigrada, na Galipolje in Pirej je bil odposlan oddelek vojakov, ki mu je bil namen, da ukroti Orke.

Princ pruski, pozneji kralj, je pisal dne 12. aprila 1854. pl. Natzmerju: »Hrepenim po trenutku, ko Prusija in Avstrija posežeta v to vprašanje (nesrečno vzhodno vprašanje) roka v roki z Nemčijo, to je, da se »ustvari« mir na obe strani, v kolikor se to strinja s častjo; tisti, ki bo neposlušen, bo težko občutil to. Ako zmaga Rusija, mora se jej povrniti mir, da tamonjši vladni krogi ne izskočijo; ako pa

zasvetile, in prsi so se dvignile. Nasmejaj se je kakor otrok in je zaklical na ves glas: »Ljudje, postojte in poslušajte! Svetogorska mati božja gre z nami... Razrušili so ji dom in ji oskrnili sveti prestol. In prišla je k nam in je zdaj z nami, ki smo vsi ena rodbina — rodbina izgnancev in brezdomovincev. In Ona je postala naša zaščitnica in vodnica. In peljala nas bo preko pušave v naš paradiž, iz katerega so nas pregnale zlobne, krvave roke... O, ljude! Svetogorska mati božja je med nami...«

In hteč se je zgrudil pater Pavlin na kolena. Za njim pa je popadalo ljudstvo v prah, sklepajoč roke in jokajoč v svoji silni radosti. Bandera so omahnila; zlato se je pomešalo s cestnim prahom, in samo monštrance se je lesketala v rdečih pramenih vzhajajočega solnca. Klečalo je ljudstvo po tleh; vilo je roke in je ponavljalo hteč: »Mati božja svetogorska! O, prišla si k nam, ker so te izgnali kakor nas... Ostani pri nas in vodi nas nazaj v paradiž! Glej, tu v mrzli pušavi umiramo zapuščeni... Usmili se nas, mati božja svetogorska!«

Preko gozda so prihajali iz daljave komaj slšni glasovi ubranih zvonov. Mešali so se z ihtenjem in krikom romarjev; u-

zmagajo drugi, jim treba ukazati, da ne posežejo po Rusiji, ker sicer bi mogla izbruhniti kaka sedem- ali tridesetletna vojna. Kajti prava sila Rusije leži v nje defenzivnosti, a morda v kaki zini (Napoleonov poraz)...

Ker se načrt Napoleona III. ni posrečil, da bi izzval ustajo kavkaških plemen proti Rusiji, so se začeli dvigati burni valovi proti Krimu. Po nad vse slavni obrambi Sevastopolja po ruskem generalu Totle-benu in po ogromnih izgubah, Angležev in Piemontezov, je padla ta trdnjava vsled kužnih bolezni. V tistem času je umrl — baje nasilne smrti — Nikolaj I., a njegov sin Aleksander II., se je kaj rad spustil v mirovna pogajanja.

Pod predsedstvom francoskega pooblaščenca je bil pred šestdesetimi leti sestanek Francije, Anglije, Rusije, Turčije, Avstrije, Sardinije, dočim so Nemčijo pripustili šele na zahtevo Avstrije. Mirovni pogoji so bili: po vlesilih zajamčena nedotakljivost Turčije; sultan se je moral obvezati za uvedbo reform, svobodo plovbe po Donavi, nevtralnost Crnega morja in avtonomijo podonavskih kneževin, ter da poskrbi, da se Donava napravi čim plovnega.

Hoteli so rešiti celo vrsto še danes nerešenih vprašanj. Čudno pa je, da premagana Rusija ni hotela doprinese skoraj nikakih žrtev. Francija si je prizadevala, da se sporazumi z Rusijo; hotela je proti Avstriji svobodno roko, da jo iztisne iz Italije. Jelji Angležev, da bi se vojna nadaljevala, je nasprotoval Napoleon III. ter ponudil Rusiji najboljše pogoje za vzpostavlo miru. V nevtralnih državah pa so francoski diplomati še za časa vojne rovarili medsebojno. Napoleona je njegova zmernost vkljub vsej znagi napravila začasno — za sodnika Evrope.

Se danes veljavni načrt internacionalnega narodnega prava so hoteli ucvrstiti. Države so poleg tega sklenile odpraviti kaperstvo (ribarski divji lov); nadalje, da se blago, ki se vozi pod nevtralno zastavo, smatra za svobodno; blakado je priznavati kot veljavno le tedaj, če je res uspešna; skozi Dardanele in Bospor ne sme prevažati vojnega materiala nobena država razen Turčije. Končno je car — sporazumno z Anglijo in Francijo — opustil namero, da bi utrdil alandsko otočje, ki meji s Švedsko, kar pa danes, kakor vidimo, ne velja več, ker so bili Rusi vendar utrdili vzlic vsem protestom Švedske.

Kakor že tolikokrat, so se tudi tu razgovarjali o preprečenju prihodnje vojne. Na predlog Anglije je bila izražena želja, da bi se v eventualnih slučajih države — predno primejo za orožje — posluževale blagohotnega posredovanja te ali one države.

Tako je bilo dne 30. marca 1856 v Parizu »ri sklepu miru.

A danes?

K slovenski umetniški razstavi v paviljonu R. Jakopiča.

Ljubljana, junij—julij 1916.

Tako zelo živimo le dnevu in trenutku, tako zelo obvladuje vse naše čute vojna in z njo zvezani dogodki, tako zelo upiramo pohlepne oči v Sibilo, da bi ji iztrgali njeno skrivnost, ki nam piše kri, da smo pozabili na vse naše duševno življenje, da z muko in trudom mislimo nanje. A vendar ni naša kultura doživljala še nikdar odločilnejši dni, kot sedaj, ko moramo dokazati svojo pravico do obstanka ne le z nemajno zvestobo, zapečatenost s krvjo na vseh bojiščih, ampak tudi s kulturnim življenjem, da smemo, moremo in moramo živeti! V prvem hipu vojnega hrupa se je zdelo, da bo vse naše duševno življenje železna pest vojne zadušila kot neobjelno dete, ki nima, uboge in zaničevano od vseh poštenih ljudi, pravice do obstoja: kaj bi z otrokom v teh dneh, ko se bje boi titanov?

Toda zgodilo se ni tako. Sicer sti od treh znanstvenih revij, ki jih premoremo Slovenci, dve utihnili. A to je zahtevala nujnost razmer sama: skoro vsa naša mlada znanstvena organizacija je zamenjala pero s puško, politično časopisje je zavladalo, vojna je moderno lažikulturo brez usmiljenja razkrinkala in izpod blišče maske, z omiko in humaniteto pobeljene, je iztegnila človeška bestija svoje kremplje, da nam je nepojmljiva groza stisnila

mirali so in so prihajali nanovo. In romarjev se je polotilo dozdaj jim nepoznano navdušenje. Nenadoma so začutili v onemoglih srcih nove moči, ki so jih dvigale iz trpljenja in siromašnosti. Vstajali so iz prahu: lea so jim postala rdeča, in oči so se jim svetile. Stiskali so drug drugega roko in roko in se smejali v svojem velikem veselju. Pobirali so bandera in so jih dvigali iz prahu. In krik je ponehaval in se je združil v eno samo glasno pesem, ki je zazvenela preko lesov, daljnim zvonovom naproči. »Svetogorska mati božja, ti si z nami — ti nas vodi v izgubljeni paradiž...«

... In procesija se je pomikala naglo naprej. Glasovi zvonov so postajali vedno razločnejši. Bili so že popolnoma blizu, in zdelo se je, da prihajajo naravnost iz odprtega neba. Oči so se ozirale okrog, da bi zagledale na visokem hribu svetišče; a svetišča in hriba ni bilo nikjer. Ozka dolinica se je razširila nekoliko, krogin krog obdana s tihiimi lesovi. Tu in tam je stala hiša, bela in prostorna, in radovedni ljudje so stali na pragu. Prišel je ovinek — procesija je zavila mimo njega, in tedaj se je prikazalo romarjem zaželeno svetišče.

(Konec lutri.)

srce. Vse laži-vrednote, ki smo jih prej oboževali in hlasi to na njih, vse uživanje, ki mu ni bilo meje, vse bobneče fraze o modernem človečanstvu so se ob najvišjih problemih trpljenja, življenja in smrti razbile v nič. Iz krvi in razvalin raste novo spoznanje. Ali ga bomo doživeli in se preodili, ko ne bo prepozno?

Razun dveh Zupaničevih zbirk otroških pesmi, Sardenkovega »Nebó se žari« in Utvinih »Kraguljčkov«, ni izšlo, če se ne motim, nobeno večje izvirno delo. Navsezadnje smo torej le na naše tri leposlovne mesečnike in kdor jih prebira pazljivo, bo z veseljem in zadoščenjem čutil (posebno pri »Dom in Svetu«, ki se je povsod do naše najboljši umetniške revije), kako se čisti naša literatura brezkrvnega literatstva, kako ozko je spojena življenjem, kako se sramuje kavarniške bizarnosti in nepoštenega rokodelstva, ki je umetnosti le v nečast in sramoto. In morda le ni slučaj, da se v Slovincih ni zgodil doslej neodpušljiv greh, da bi kdo sedel in napisal delo one sorte vojnega šunda, ki mu kraljuje D'Annunzio in ki so ga zagrešili večalmi drugi narodi, ponižujoč s tem umetnost na nivo politične vlačuge. Ne, to ni slučaj, to je znak zdravja in moči! In — ali smo na klasične koncerte »Glasbene Matice« zadnjih dveh let pozabili, pozabili na njeno 25letno kulturno delovanje, da je segla malodušnost tako globoko v naše srce? Toda ena misel vendar gloda, ena zavest vendar peče, da so v Ljubljani edino slovensko gledališče vsemu lepemu in dobremu zaprl, pognali na cesto našo Talijo z igralci vred in odprli vrata na stečaj oni kinematografski gnojnici, ki se pretaka k nam iz velikih mest in nam zastuplja možgane in srce. Preveč nas boli to delstvo, preveč tragike je v njej, da bi se ga ne spomnili...

O Binkošti pa so otvorili v paviljonu Riharda Jakopiča slovensko umetniško razstavo. Spomnil sem se sedanjih razmer, spomnil socialne bede, s katero se bore vsi naši umetniki, spomnil sem se, kolike koncentracije duševnih sil je treba ravno sedaj pri pravem, resničnem ustvarjanju in s tihih dvomom sem stopil v skromno razstavišče, z dvomom, ki se ga sedaj sramujem. Kajti našel sem toliko resnega, umetniškega hotenja, našel toliko poštenega, iskrenega dela, da me bodočnosti ni strah. O malodušnost slovenska, iz brezdelja, nerganja in hinavščine porajena, kje si?

Da bom poleg prave umetnosti gledal celo vrsto slabotne šare, pa nisem dvomil. Kakor doslej, je skupina zrelih, resnih, umetniških osebnosti, ki jih je človek vesel: Jakopič, Stern, Jama, Trtnik, Dolinar, Smrekar in morda tudi Vavpotič in Gaspari. Pogrešal sem pa Vesela, Bernekerja in Peruzzi. Kje so ostali? Posameznih del, ki jih je vseh 122, tu ne bom analiziral. Povdaril bi pa rad Jakopičevo »Anko« in »Pravljico« s čudovito simfonijo gorkih, žarečih barv; monumentalne, silne Trtnikove risbe: studijo sv. Petra, glavo »Sejalca« in »Sejalca« samega, tega pračloveka, ki se je izvil iz grude in stopa, močan in ogromen preko njive življenja. Sternova imam na sumu, da je poslal na razstavo slikarsko sicer dobra, idejno slaba dela iz prejšnjih let in da je najboljšo ohranil doma, kar je napak storil. Smrekar ima nekaj zelo dobrih perorisb in ujedkov in v Gaspari ljubko doletenjsko »Madono«. Plastiko zastopa edini Lofze Dolinar, mlada in izrazita moč, ki se vedno bolj oprošča akademičnih vezi in ustvarja dela krepke individualnosti in izredne lepote: »Daritev«, glava »Matije Gubca«, doprni kip Borojeviča, »Amaconka« in »Minogrede«.

Toda med umetniška dela teh ljudi se je vrinilo toliko nepotrebnih in kvarnih ropotij in diletantizma, da je človeka sram pred seboj in pred tujci, ki zelo posejajo razstavo. Otrsti se nisem mogel mučnega vtiska, ki ga je name in na vse, ki so prišli uživati pravo umetnost, naredilo toliko praznih slik in kičev raznih Franketov, Magolčev in Zmitkov, kar bi se ne zgodilo, če bi jury vršila svojo dolžnost. Saj nima nihče ničesar proti temu, če kdo slika doma sebi v kratke čas in zabavo, ne, še dobro in lepo je to od njega. A med dela umetnikov, ki ustvarjajo iz lastne krvi in bogate duše, take stvari ne spadajo. Ali se res ne moremo otrsti niti v takih trenutkih one nepotrebne »usmiljene dobrotivosti« do diletantizma, ki je ob takih prilikah le v kvar in blamažo pravega uspeha in resnega dela? Kak vtis dote tujci, ki jih je zdaj veliko v Ljubljani od take kramarije?

Mi pa ne smemo pozabiti: osem, devet, morda tudi deset umetnikov imamo, ki smo nanje ponosni; več jih med poldrugim milijonom ljudi ne more biti, več jih tudi — ne potrebujemo.

Oskrbištev vojniških sirot.

Nad 200 slovenskih vojniških sirot iz mesta in okolice plača po ljubljenskih očeti, nad 200 slovenskih otrok je dosedaj izgubilo svoje rednike in naravne zaščitnike. Da, neusmiljeno kosi bojna kosa v naših vrstah ter nam odvzame, kakor za stavo, naše najboljši možje in mladeniče. In ni čudo. Saj grede oni za dom mej bojni grom — s Slovincem prirojen vne-mo in zvestobo. Žal, da to število ne ostane enako, oziroma se je že zdajno povečalo — zadnji slučaj datirajo iz meseca maja — in nešteto število očesec bo zaman plakalo po dragem očetu, pogrešalo in želelo bode zastoj krepke roke, ki jo jim je včasih v zaslužni kazni pretila. Kaj naj naredi uboge matere z večjo ali manjšo kopico otrok v trdnem boju za življenje brez vodilne roke, ob kateri naj se opirajo, da v tem boju in pehanju za ob-stanek ne omagajo. Kako naj vedijo, vzga-

jajo same svojo deco, ko je dandanes vzgoja otrok tako težavna?

Organizacija oskrbnitva vojniških sirot si je postavila nalog, da stopi na stran ubogih mater, da jim pomaga pri vzgoji dece, pomaga, da po možnosti rajejo na prejel po življenja trdi poti. Ako bo ta organizacija opravljala res vestno svoj plemeniti posel, si pribori gotovo prvenstvo med vsemi človekoljubnimi institucijami. Naloga je nas vseh, naloga je posebno o-nih, katerim je bojna vihra prizanesla ter jim ni odvzela nobenega ljubljene bitja, da stopijo v službo organizacije oskrbnitva vojniških sirot, ter ji pomagajo bodisi s tem, da jo podpirajo z donosnimi zneski, ali pa, in to velja za žensstvo, da stopijo v vrsto oskrbnic ter si s tem postavijo cilj pomagati, svetovati vdovam in sirotam, bedeti, kakor nad lastno deco, da jim vihar življenja prizaneša, kolikor možno. Ne prazno besedičenje, ne obžalovanje in pomilovanje ne bo pomagalo sirotam, pomagati jim utegne le plemenito delovanje za olajšanje njih težav. »Za dom, mej bojni grom« so odšli naši junaki pogumno na bojne poljane in tam so dali zadnjo kapljico krvi v izvrševanju svojih domovinskih dolžnosti, ali pa so si v službi za domovino nakopali kal bolezni, katera jih je spravila v prerani grob. »V vrsto za oskrbovanje njih sirot« bode naše geslo. Katera ima le kaj plemenitega čuvstvovanja, se ne bo ustrašila morebitnih težav in ne pri-lik, katere so gotovo v zvezi s poslova-njem oskrbnic, marveč stopi ta pogumno v kolo oskrbnic ter ponudi svojo roko v pomoč, čeprav bo morala žrtvovati nekaj svojega časa ter bo mogoče vsled tega ne-koliko trpet njen lastni rodbinski delokrog. A naj pomisli le, kako bi ji bilo pri srcu, ako bi bila in ona v vrsti onih žen, ki so izgubile svojo oporo — koliko gorja je s tem odvzeto njej, njeni deci. In one pa, ki sploh imajo dovolj časa na razpolago in se vkljub temu odtegujejo temu človekoljub-nemu in rodoljubnemu delovanju — za te je vsaka graja premajhna.

Organizacija oskrbnic vojniških sirot je začela svoje poslovanje. Oddelile so se, oziroma se še oddeljuje vojniške sirote. Organizacija skuša pomagati svojim va-rovancem z vsemi svojimi močmi. Ne sme se pa z gotovostjo pričakovati, da bo njeno delovanje popolno. Kaj je popolne-ga na tem svetu in kdo more vse napraviti vedno brez napak? Istina je, da ima vsa-ko novo delovanje v začetku marsikatero hibo, ki se pa polagoma v teku časa od-strani in se delovanje popolni. Zato, ako ni vse prav, ni treba takoj grajati in ob-sojati. Odborovo delovanje ni bogve kako lahko in prijetno. Preudarjati je treba vse slučaje, razmotrivati raznovrstne razlo-gice; zato naj se delovanje natančneje pre-voja in potem — obojso.

Organizacija ima svoj urad, ki je odprl vsak torek in petek od 5 do 7 pop in kjer se lahko uveljavi želje ali priporočila usme-no ali pismeno. Slovenske oskrbnice imajo v odboru svojo zastopnico, katera ni go-tovo prevzela tega težavnega posla z lahkimi srcem, v svesti si velike naloge, koje si je nadela, ker gotovo ne bo v od-boru samo sedela. Ako ni tedaj to ali ono prav, kakor ni bila pred kratkim ura zbo-rovanja in baje sej — naj si bodo cenjene oskrbnice v svesti, da se to ni storilo iz komoditete ene ali druge odbornice — slo-venska odbornica bi se gotovo postavila po robu — ampak, da se to stori baš iz stanovskih ali drugih važnih razlogov. Mi-mogrede bode rečeno, da dosedaj sploh ni bilo še nobene seje za vojniške sirote. Predpoldne ob 11 se je vršil ustanovni zbor in se je izbrala ta ura iz ozira na od-daljeno spudno okolico (Skeđeni, Sv. M. Magdalena Sv. Ana nimajo nobene vozne zveze) in iz ozira do še oddaljenejši gornje okolice, katera je deloma brez vsake zveze (Bazovica, Gropada, Padriče, Trebče, Katinara, Lonjer) in je deloma (Prosek, Sv. Križ, Kontovelj) odvisna od vlaka, ki je enkrat na dan prišla in od-haja (poštni vlak, ker brzovlak se ne u-stavlja na dotičnih postajah). Ravno iz teh razlogov ni bilo mogoče drugače ukre-niti in ravno ti razlogi se bodo v prvi vrsti upoštevali pri določevanju časa. Te ozi-re smo dolžni imeti, ker je treba pomisliti, da s prihodom v Trst izgube oskrbnice iz zgornje okolice skoro cel dan, dokler se vozne zveze ne izpremenijo, in zaslužijo da jih zbog tega upoštevamo s hvaležnostjo. Sicer naj bodo i one prepričane, da jih bo-mo kolikor mogoče štedili v tem pogledu in bodo svoje opazke in želje lahko po-siljale po pošti.

Druga baje neumestna predpoldnevna ura (11) je bila povodom predavanja za vojne oskrbnice. To predavanje je bilo do-ločeno baš iz stanovskih ozirov gospo-da predavatelja. Drugih predpoldnevnih zborovanj in seje sploh ni bilo. Sestanki so se vršili vsi popoldne od 5 do 7, kakor je bilo določeno v začetku.

To v blagohotno pojasnilo in preudarek, da ne bo brezpotrebni napadov in rekri-minacij. Vse vojne oskrbnice so pa vlnudno naprošene, da vsako svojo pritožbo ali željo izrazijo direktno svoji zastopnici, ki bo gotovo delala, na to da se po možno-sti upošteva in izpolni. Vsled inicijative gospoda namestnika, ki je dal na razpolo-ga organizaciji oskrbnitva vojniških si-rot 50.000 kron iz sklada oskrbe za mla-

dino, priredi, kakor opetovano objavljeno, organizacija letovanje za vojniške sirote v Ankeranu pri Kopru v dveh skupinah, vsaka po 100 otrok. Dotične prostore, o-pravo, perilo, nam je dalo v brezplačno uporabo socialistična organizacija. Prva skupina je že dovršena in odide, oziroma je odšla tekem teh dni, druga skupina pa odide okoli 15. avgusta; natančnejši rok se že objavi. Zato naj se slovenske matere, ki žele poslati svoje otroke (vojne sirote) požurijo, da ne bo prepozno in da ne bo kakršnih pritožb. S prvo skupino je odšlo le pičlo število slovenskih otrok (6 do 6). Drugorodne so v tem pogledu jako agilne in zato naj naše matere ne odlašajo s pri-javo, da ne bo prepozno. »Kdor prej pri-de — prej meje.« Ta pregovor igra po-sebno sedaj v vojnem času, važno ulogo. Prijave za drugo skupino se začnejo sprejemati v ponedeljek, 24. t. m., in to-rek, 25. t. m., od 5 do 7 pop. Matere ali njih namestnice morajo prinesiti s seboj zdravniško spričevalo, katero dobé brez-plačno pri svojem okrajnem zdravniku, — da je otrok zdrav, dalje mora imeti potrdi-lo, da je soproj mrtve ali nesposoben (invalid) ali pa v vojnem ujetništvu. Ka-kor je bilo objavljeno, bodo otroci nadzo-rovani, imeli bodo dobro hrano, šetali in igrali se bodo na svežem, morskem zraku ter se bodo gotovo okrepili, čeprav bo rok (3 tedne) le kratak. Starost otrok mo-ra biti od 6 do 12 let. Vse, kar je še to-za-devno treba, se objavi pravočasno.

Antoija Slayik, III. podpreds.

Razglas.

C. kr. namestništevni svetnik razglasa: V smislu § 17. min. odredbe 18. junija 1916. drž. zak. št. 186, sem poveril mest-nemu magistratu v Trstu, izdajanje pre-jemnih listov za kavo.

Izdajanje prejemnih listov se bo provi-zorično vršilo od ponedeljka, 24. julija 1916, naprej v poslopiju mestne višje gim-nazije, ul. del Ginnasio 1, ob delavnikih od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop., o praz-nikih (nedelje so izključene) pa od 10 do 12 dop.

Za prejetanje se morajo prinesiti s se-boj obrtni dekret, plačilni list za obrtni davek in pa dokumenti, s katerimi doti-čni dokažejo, koliko kave rabijo za 8 tednov.

Trst, 22. julija 1916.

Schneider m. p.

CESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRA-CIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slo-venski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mestno tiskano besedo se raču-na po enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Milo Schichtov tip. 45 od sto masti, na razpo-lago se približno 30 kintalov, se proda od 1 zavoja naprej. R. Tcheru, Trst, Kavarna Adriatica, Via Caserma št. 4. 454

Čevlje na debelo ponuja zastopstvo in taloga ulica Jaques-dotto 12. 456

Učiteljica potrpečljiva poučuje nemško, ita-lijansko in varuje učence celo po-poldne, Barriera 1, I. 455

Kupi se mlečna koza ali pa angorske pasme. — Sancin, Skeđeni 123. 453

Ivan Križmančič ulica Caserma 8 prodaja vermout K 2-40, mar-sala K 3-20, cipro K 3-20, crema marsala K 3-20. Amaro Istria K 3-20, pelikovec K 3-20, tropinovec navaden K 3-20, tropinovec fini K 4-40 slivovic K 4-40, brinjevec K 4-40, konjak K 4-40 — liter, refosk v steklenicah K 2-40 moškat v steklenicah 2-20. 12

Kupujem železo, kovino, staro volno in cuje — Cernaka, via dell'Olimo št. 4. 457

Usakovrstne žakije kupuje J. Stebel, Trst, Zaloga žakijev ulica Torren-ta št. 36. 459

Žakije vsake vrste kupuje prva slovenska trgo-vina, Jakob Marčon, Trst, ulica Soli-tario 21 (pri mestni bolnišnici). 450

Kupujem cuje, volno, bombaž, volnena in vatrana pokrivala in volneno pleteno srajce Prihajam tudi na dom. Zaloga Settefontane št. 45. 416

Fotograf Antón Jerkič posiljuje opet v svojem stielju v Trstu, Via delle Poste št. 19. 2494

Modistinja izrypuje vsako delo točno in ele-gantno po zmerni ceni. — Ulica Aleardi 493, vrata 8, Pendice Scrocola. 518

Na debelo samo za preprodajalce. Negarice, sukanec, pipe, milo, gumijove podpet-niki, razni gumbi, denarnice, masilo za čevlje, električne svetilke, baterije, pisemski papir kopirni svetilniki, zapanke, pretni rdečega križa, krema za brado, alica, razna rezila, robni, mrežice za brke, plotenine, srajce, spodnje bluze, ogledala, ustulike, razne glavnice, zapanke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI ulica S. Nicolò št. 19. 62

Kupujem cuje, volno, bombaž, volnena po-krivala, volneno, žakije in kovino. Prihajam tudi na dom. Via Boschetto 18. 449

Spretna šivilja, ki zna šivati, vezati in krojiti obleke za gospe in otroke, se pri-po-roča za delo na domu. Ulica Picardi 2, I. nad-vr. št. 5. 321

Kupujem

Volnena pokrivala po K 6- kg
Bombaž . . . po K 5- kg
Maje . . . po K 5-50 kg
Odrezke novega sukna K 5- kg

Via Gelsi št. 5.

Pozor na naslov.

Fotografski atelje DAGUERRE

Trst - Corso št. 39 - Trst

10 dopisnic v platnu, zgotovljene v 48 urah od K 3 naprej, z vsakim vremenom. Za vojake nizke cene. :: Tudi električna razsvetljava. ::

„ADLER“

Pisalni stroji za urade in potovanje. Rabljeni stroji različnih sistemov. — Pritikline naj-boljših znamk

Posredovalnica zastopstva

pisalnih strojev „ADLER“

Vsakovrstna popravilnja: Via Donata 1, I.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjevo pivovarno) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za nevroze, nerazvorne in otroške bo-lezni (blizu cerkve sv. Antona novega).

Fratelli Rauber

TRST, Via Torrente št. 14, TRST

Zaloga ustrojenih kož

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta potrebščin za sedlarje.

Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale št. 13

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošil-jajo na »Inseratni oddetek Edinosti«

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čis-tost. — Cene zmerne.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogel Via Maria Teresa-S. Caterina

Nov prihod volnenga blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perijiva svila za jopice. — Svilena in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega per-ila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobniarje, preproge za-vese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Nova Mirodilnica MODERNA

Trst, ulicu Ponterosso št. 5

Bogata zaloga dišav, krtač, predmetov za toaletto in za umetnosti.

S srcem, polnim nelzmerne bolesti, naznanjamo vsem so-rodnikom, prijateljem in znanec pretužno vest, da je naš nadvse ljubljani sin, oziroma brat, svak i. t. d. gospod

KAZIMIR ČEHOVIN

c. in kr. kadet

zadet od sovražne krogije dne 3. julija t. l. na severnem bojišču v 20. letu svoje starosti, položil svoje kristalno čisto, nedolžno življenje domovini na žrtvenik.

Bodi mu lahka zemljica tuja!

GOR. BRANICA, v juliju 1916.

ŽALUJOČA RODBINA.

ZAHVALA.

Hvaležna se zahvaljuje podpisana vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem, ki so na katerikoli način izkazali zadnjo čast našemu nepoznatnemu

Alojzu Bunc

šolskemu ravnatelju v pok. in posestniku na Proseku

v tolažbo kruto prizadete rodbine. — Posebna zahvala in hvaležnost bode izražena prečastiti duhovščini, civilnim in c. in kr. vojaškim zdravnikom za ljubeznivo tolažbo in negovanje že tekot dolge in mučne bolezni, cenjenim zastopnikom vojaških in civilnih oblasti, učiteljstva, korporacij, zlasti občini Dolini in sploh prijateljem iz Proseka, Trsta-okolice, Doline in Brega, ki so vkljub prometnim oviram v tolikem številu prihitieli spremit preblagega po-kojnika k večnemu počitku.

PROSEK, dne 22. julija 1916.

Rodbina BUNC-FURLAN.

Ponujam vsem krčmarjem in gostilničarjem naše izborna

Rdeče ogrsko vino

po K 156 hektoliter

prevozno Trst, v vsaki množini.

Klet — EM. MILLOSOVICH — Trst

pri Lampetu Ulica Barriera št. 4 od 11-12 predp. in od 3-4 pop.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE

za vknjižbo 5 1/2 %

na menice po 6 %

na zastave in amortizacija za daljšo dobo po dogovoru

ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 %

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.

Razni davki plačuje zastonj. — Vloga se lahko po eno kruno. — ODDAJA

DONACE NAZIRALNIKE HRANILNE PUŠICE.

registrovana zadruga z omejenim poročivom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjah.

Posetno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952

Ima varnostno celico (safe deposits) za shranbo vrednost-nih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti vlogu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.

Uradno ure : od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah.

Nakupovanje velne.

C. kr. namestništveni svetnik razglasa: Prihodnje nakupovanje volne se bo vršilo poton, nakupovalca V. armadnega poveljništva, Henrika Neumanna od 24. do 26. julija od 8 do 12 popoldne in od 2½ do 6 popoldne v skladiščih špedicijske delniške družbe »Adriatica« Sylos.

Oddati se mora vsa volna, ki jo imajo trgovci v svojih zalozah.

Odkodovalo se bo v okvirju najvišje določenih cen.

Pri tej priliki je možno oddati tudi volno, ki je že zasebna lastnina.

Trst, 22. julija 1916.

Schneider m. p.

Aprovizacijske stvari.

Kaj dobimo prihodnji teden?

Tekoči teden, od 24. do 30. t. m. (IX. razdeljevanje) se bodo dobivala sledeča živila aprovizacijske komisije, in sicer na eno osebo:

1½ kg koruzne moke	po K 0.80 kilogram,
1½ kg fižola	po K 1.10 kilogram,
1½ kg ječmena	po K 1.08 kilogram,

SLANINA in MAST.

Z izkaznicami (rmenne barve) za slanine in mast, ki veljajo ta teden (VIII. razdeljevanje), se bo moglo dobiti slanino po K 9.60 kg in mast po K 10 kg v običajnih prodajalnah do vštete sobote 5. avgusta 1916, in sicer 10 kg za osebo.

OLJE.

Z belo-zelenimi izkaznicami, ki so že v prometu, se more dobiti do vštete nedelje, 30. t. m., do 11. dop. olje po K 8.70 liter navadne vrste in po K 20 liter najfinerše vrste, in sicer tako navadnega kakor najfineršega olja 0.2 litra (eno petinko litra) na osebo.

JAJCA.

Jajca se bodo prodajala po 18 vin. kos po vseli razprodajalnicah aprovizacijske komisije. Pri nakupu se treba izkazati z živilsko izkaznico ter se ne more dobiti več nego 3 jajca za osebo, v nobenem slučaju pa ne več nego 15 jajec.

MILO.

Proti izkazu z živilsko izkaznico se more dobiti dnevno tudi milo po K 5 kg, in sicer ¼ kg za osebo.

CENE VINA.

Aprovizacijska komisija je določila za vino sledeče cene:

Tokraj užitijske črte:

Cena na debelo za krčmarje in gostilničarje kron 182 liter. Cena na debelo za družinsko rabo kron 192 liter. Cena na debelo za vino v butilkah kron 196 liter. Cena na drobno v gostilnah, krčmah in vinotokih kron 216 liter. Cena za hotele in restavracije kron 240 liter.

Izven užitijske črte.

Cena za krčmarje in gostilničarje kron 212 liter.

Domuče vesti.

Cesarski komisar pl. Krekich-Strassoldo je po uradnih opravkih odpotoval na Dunaj.

Obletnica bitke pri Visu. Na dopis, poslan od cesarskega komisarja mesta Trsta veleadmiraletu Antonu Hausu povodom obletnice bitke pri Visu, je došel sledeči odgovor: Velečasti gospod! Prosim, da blagovolite sprejeti najiskrenejšo zahvalo od nas vseh za tople besede, ki ste mi jih namenili v imenu neposrednega mesta Trsta ob priložnosti 50letnice bitke pri Visu. Dejstvo, da je bila važna ulica tržaška, ki vodi proti morju, nazvana z imenom našega nesmrtnega junaka Tegetthoffa, bode pozdravljeno od vse c. in kr. vojne mornarice z največjim veseljem. Ta odlična počastitev bode pripomogla k temu, da bodo postale še trdnjeje in iskrenješe neločljive vezi, ki vežejo »najzvestejši Trste«, kojega mnogi sinovi se nahajajo med našimi najboljšimi mornarji, z vojno mornarico naše monarhije. Blagovolite sprejeti izraz mojega najvišjega spoštovanja. — Anton Haus, veleadmiral.

Junška smrt. Na severnem bojišču je dne 3. julija t. l. izdihnil svojo lunaško in blago dušo kadet g. Kazimir Čehovin, najmlajši sin in ljubljence po vsej braniki in vipavski dolini znane in veseloštevane družine gospoda Florijana Čehovina v Branciji. Zadet po sovražni krogli v nežno srce je položil mladi junak svoje nadebudo življenje na žrtvenik svoje širše domovine. Dovršivši goriški gimnazij in v 20. letu svoje dobe, po svoji marljivosti in nad vse dobrem značaju obetajoč sebi lepo bodočnost, svojem veselje in ponos, a svojemu narodu — ki ga je ljubil kakor svoj dom in rod — vse svoje duševne in telesne moči, je bil izbran, da brani svojo lepo in drago domovino. Branil jo je in žrtvoval zanjo najdragocenejše: svoje mlado, kot pomladanska roža nežno življenje, zapustivši svoje v največji, najgloblji boleti. Da, predragi Kazimir! Ostavi si svoje in svojo rodno grudo, ki si jo tako srčno ljubil, ostavi si številne svoje prijatelje, a v njih srcih si pustil ono nevenljivo ljubezen, ki veže in posreduje neizbrisne spomine na te, dragi Kazimir, čigar zlata duša plava sedaj nad zvezdami!

Počivaj mirno v tuji zemlji! Kruto prizadeti družini bodi naše najiskrenejše sožalje!

Oskrbnicam vojniških sirot. Oskrbnice, katere so dobile svoje poslane knjižice, so naprosene, da pridejo v torek, 25. t. m., ob 5 pop. v društveni urad (u. S. Lazzaro, 14. I. n.), da se jim odkažejo družine vojniških sirot. Sirotinske oskrbnice iz zgor-

nje okolice (Sv. Križ, Prosek, Opčine, Gropada, Bazovica, Katinara) in še mnogo kakšna druga, katere ni še prejela poslovnice knjižice, oziroma, ki želi pristopiti k organizaciji oskrbnic vojniških sirot, kakor oskrbnica, so naprosene, da pridejo v torek, 25. t. m. ob 5 pop. v društveni urad, da se jim izroče poslovne knjižice, ter istočasno določijo vojniške sirote, da jim ne bo treba hoditi dvakrat. Priti morajo osebno, da jim g. sodnik izroči določene knjižice.

A. S. Kaj nam vse priporoča mestni magistrat. Skoraj vsak dan čitamo v listih, da nam priporoča mestni magistrat, kako se moramo ravnati in skrbeti, da si ohranimo zdravje in da sevarujemo legarja, ki se širi po tržaškem mestu. Mestni magistrat priporoča, da naj se sadije dobro prekuha, preden se uživa, potem mleko in vodo da je treba tudi prekuhati preden se pije, in voda iz vodnjakov, da naj se ne pije, češ da je nezdruva. Res je, da voda je iz nekaterih vodnjakov v tržaški okolici nezdruva. Ali kdo je tega kriv? Krivi so oni čimtelji, kateri iz političnih ozirrov niso hoteli ugoditi potrebi in koristi davkoplačevalcev. Res je, da se spodnja in zgornja okolica več ali manj preskrbljena z brojniško pitno vodo, ali to le v takih krajih, kjer se je širila mestna gospoda, ali je prihajala v poletnem času na zrak, ali celo samo na izprehod. Poglejmo pa vasi Piščance in Lajnerje nad Rojanom. Tam je vodnjak, to je pri Piščancih, v sredi vasi, kjer se steka v vodnjak voda iz potoka, in morda še celo iz stranišč. Tu torej ni preskrbljeno za zdravo in pitno vodo, akoravno se je o tem že večkrat pisalo, govorilo in vprašalo na mestnem magistratu. Potem pogledajmo vodnjak pri Lajnerjih. Tam je tudi tak vodnjak, ki so ga pred nekaj časom izčistili voljaki, a so ga potem zaprli in postavili tablo z napisom: »acqua non bevibile«. Sedaj je pa vodnjak odprt in Lajnerski davkoplačevalci pijejo in sploh rabijo ravno tisto nezdruvo in prepovedano »acqua non bevibile«. Res je, da vsak dan dovažajo po dva soda brojniške vode, kar pa ne zadostuje. Dovažanje dveh sodov vode stane na dan, ako se ne motimo, 20 kron, za eno leto torej 7300 K. Sedaj dovažajo vodo približno že 6 let in znašajo stroški 43.800 K. Lepa svota, kaj ne? In za to svoto, ki jo stane dovažanje vode samo za vas Lajnerje, bi imeli lahko vsi Piščanci in Lajnerji vodo v svojem stanovanju. Pomisliti pa moramo, da je voda že napeljana več ali manj po vsej spodnji in zgornji okolici, in tudi za Piščance in Lajnerje bi se voda lahko napeljala, saj je vodnjak brojniške vode postavljen ravno na ključu poti, ki vodi k Piščancem in Lajnerjem, to je na stari openski cesti, ki ni oddaljena niti 20 minut. In sedaj bi bil tudi najbolj primeren čas za taka dela, ter bi si tudi občina prihranila večje stroške, ker lahko uporabi pri delu vojaške in vojne ujetnike in bi bilo delo končano v kratkem času. Torej prosimo in polagamo na srce onim faktorjem, ki so sedaj v to poklicani, da čim prej store svojo dolžnost v korist občine in v blagor davkoplačevalcem. Posebno se priporočamo našim zastopnikom in gospodu cesarskemu komisarju.

Občinski tramvaj z Lesnega trga v Sv. Soboti prične, kakor nam javlja mestni magistrat, zopet voziti v ponedeljek, 24. julija. Voznja se bo pričela za sedaj ob 6 jutraj z odhodom prvega voza iz remize pri Sv. Soboti. Vozovi bodo vozili v presledku 16 minut v obeh smereh. Vozne cene so naslednje: I. pas (Lesni trg—ul. Marenzi ali obratno) normalna 18 vin, znižana (do 8 jut.) 10 vin., ob nedeljah in praznikih 22 vin.; III. pas (ul. Marenzi—Sv. Soboti ali obratno) normalna 18 vin., znižana (do 8 jutraj) 10 vin., ob nedeljah in praznikih 22 vin.; III. pas (ul. Marenzi—Sv. Soboti ali nazaj) normalna 18 vin., znižana (do 8 jutraj) 10 vin., ob nedeljah in praznikih 22 vin.; IV. pas (Lesni trg—kopališče ali obratno) normalna 28 vin., znižana (do 8 jutraj) 16 vin., ob nedeljah in praznikih 32 vin.; V. pas (Lesni trg—Sv. Soboti) normalna 32 vin., znižana (do 8 jutraj) 20 vin., ob nedeljah in praznikih 36 vin.

Počtniški tečaj na deški C. M. šoli se začne dne 26. t. m. Oni učenci te šole, ki se bodo udeleževali teh tečajev, naj se oglašajo v torek, 25. t. m. med 9. in 11. uro popoldne v šolski pisarni pri Sv. Jakobu, za vzporednice na Acquedotto pa istega dne popoldne od 2 do 4 v III. nadstropju v šoli na Acquedotto 20.

Na tirolskem bojišču je padel v nedeljo dne 9. julija, zadet po italijanski granati Anton Perhace iz Ležeč nekega topničarskega polka. Njegovi tovariši nam pišejo: Sporočamo vam to pretresljivo vest. Izgubili smo dobrega prijatelja in sobojnika. Naša žalost je velika. Bodi padlemu junaku lahka okrvavljena tirolska zemlja! Rodbini njegovi izrekamo najgloblje sožalje.

Prisrčne pozdrave pošiljajo primorskim Slovencem in Slovenkam topničarji polka: Ivan Batagelj, Josip Penko, Ivan Trček, Martin Šircelj, Josip Panmann, Avgust Pavlin.

Počtniški tečaj na dediški CM šoli pri Sv. Jakobu začne 26. t. m. Vpisovanje se bo vršilo 25. od 9—11 ure popoldne.

Zaključna otroška veselica magdalske podružnice CMD se bo vršila danes, dne 23. t. m. ob 5 popoldne, po sledečem sporedu: 1. »Zeleni gozdi«, petje; 2. »Pastir«, spevopripor; 3. »Dobri otroci«, igrice; 4. »Ropce mlina«, petje; 5. »Ljubzen do domovine«, deklamacija; 6. »Zapeljivec«, igrice; 7. »Paroma torej«, spevopripor; 8. »Moja Andica«, samogovor; 9. »Presvitemu cesarju«, spevopripor; 10. »Cesarska pesem«. Samozvestno in pogumno bodo nastopali naši malčki pred občinstvom, hoteč pokazati, kaj so se naučili tekom leta v otroškem vrtcu. Upamo zato, da se občinstvo mnogoštevilno udeleži te predstave in da bo pripevalo kaj malega za vzdrževanje otroškega vrtca.

Tedensko zdravstveno poročilo. V tržaški občini je bilo v času od 15. do 22. t. m. zaznamovanih 4 slučaje škrlatice, 1 slučaj davice in 18 slučajev legarja. Umrla so 1 oseba na davici in 2 osebi na legarju.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 24. t. m., od 9 dop. do 3 pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca aprila 1915. na modre liste, in sicer od štev. 60.100 do štev. 62.400, v torek, 25. t. m., ob istem času pa od štev. 62.400 do štev. 64.400.

DAROVI. Za žensko podr. CM daruje ga. Olga Bandel namesto venca na krsto g. Žbone 10 K, N. N. 2 K.

Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu je poklonil stalen dobrotnik, ki noče biti imenovan, K 40. — Srčna mu hvala.

PRIPOROČLJIVE TVRDE. Šivalni stroji.

DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 30. Prodaja šivalnih strojev in vse prtilike. Delavnica za popravila. 258

Trgovina jestvin in kolonijal. IVAN BIDOVEO, Trst, ul. Campanile 18 (Urg. Ponterosse) Zaloge mesa, konzervi, sardine, kondenzirano mleko, maske, šokolade in kakava. Vse like izbira likerjev in domačih vin. Sveži čaj, maslo. Cene zmerne. 2206

Papir. VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirna tržaška lastna tovarna. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via del Gesù 16. 256

Fotografični atelje. Trst, ulica degli Artisti 11, vogal Piazza S. Caterina. — Izdeluje slike vsake velikosti pri vsakem vremenu. — Cene zmerne. — Odprto od 8 jutraj do 8 zvečer. 268

Nepremočljivi plašč. LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10, Rogata izbira vojaških plaščev od K 20— naprej. 257

Jestvine na debelo. Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBER, v Trstu ulica delle Acque vogal ulice Ceronco. 244

Manufakturne trgovine. SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Lega) šte. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Damska krojačnica. A. RIEGER, Trst, ulica Torrence št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Knjigoveznica. PIETRO PIPAN, Trst, ulica Valdivino 19. Artistična vezava. Zepni koledarji, lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Hranilne vloge. sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre- 4 1/2 % voje zneske po do- stuje po 4 1/2 % govoru. Trgovcem ostanja čokorne račune z dnevnim obrestovanjem.

Restni davek plačuje zadruga sama. Vlaga se lahko po eno bron.

Poslovo-branilni račun 75.679. TELEFON 16-04.

••••• MENJALNICA •••••

Na tirolskem bojišču je padel v nedeljo dne 9. julija, zadet po italijanski granati Anton Perhace iz Ležeč nekega topničarskega polka. Njegovi tovariši nam pišejo: Sporočamo vam to pretresljivo vest. Izgubili smo dobrega prijatelja in sobojnika. Naša žalost je velika. Bodi padlemu junaku lahka okrvavljena tirolska zemlja! Rodbini njegovi izrekamo najgloblje sožalje.

Prisrčne pozdrave pošiljajo primorskim Slovencem in Slovenkam topničarji polka: Ivan Batagelj, Josip Penko, Ivan Trček, Martin Šircelj, Josip Panmann, Avgust Pavlin.

Počtniški tečaj na dediški CM šoli pri Sv. Jakobu začne 26. t. m. Vpisovanje se bo vršilo 25. od 9—11 ure popoldne.

Zaključna otroška veselica magdalske podružnice CMD se bo vršila danes, dne 23. t. m. ob 5 popoldne, po sledečem sporedu: 1. »Zeleni gozdi«, petje; 2. »Pastir«, spevopripor; 3. »Dobri otroci«, igrice; 4. »Ropce mlina«, petje; 5. »Ljubzen do domovine«, deklamacija; 6. »Zapeljivec«, igrice; 7. »Paroma torej«, spevopripor; 8. »Moja Andica«, samogovor; 9. »Presvitemu cesarju«, spevopripor; 10. »Cesarska pesem«. Samozvestno in pogumno bodo nastopali naši malčki pred občinstvom, hoteč pokazati, kaj so se naučili tekom leta v otroškem vrtcu. Upamo zato, da se občinstvo mnogoštevilno udeleži te predstave in da bo pripevalo kaj malega za vzdrževanje otroškega vrtca.

Tedensko zdravstveno poročilo. V tržaški občini je bilo v času od 15. do 22. t. m. zaznamovanih 4 slučaje škrlatice, 1 slučaj davice in 18 slučajev legarja. Umrla so 1 oseba na davici in 2 osebi na legarju.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 24. t. m., od 9 dop. do 3 pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca aprila 1915. na modre liste, in sicer od štev. 60.100 do štev. 62.400, v torek, 25. t. m., ob istem času pa od štev. 62.400 do štev. 64.400.

DAROVI. Za žensko podr. CM daruje ga. Olga Bandel namesto venca na krsto g. Žbone 10 K, N. N. 2 K.

Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu je poklonil stalen dobrotnik, ki noče biti imenovan, K 40. — Srčna mu hvala.

PRIPOROČLJIVE TVRDE. Šivalni stroji.

DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 30. Prodaja šivalnih strojev in vse prtilike. Delavnica za popravila. 258

Trgovina jestvin in kolonijal. IVAN BIDOVEO, Trst, ul. Campanile 18 (Urg. Ponterosse) Zaloge mesa, konzervi, sardine, kondenzirano mleko, maske, šokolade in kakava. Vse like izbira likerjev in domačih vin. Sveži čaj, maslo. Cene zmerne. 2206

Papir. VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirna tržaška lastna tovarna. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via del Gesù 16. 256

Fotografični atelje. Trst, ulica degli Artisti 11, vogal Piazza S. Caterina. — Izdeluje slike vsake velikosti pri vsakem vremenu. — Cene zmerne. — Odprto od 8 jutraj do 8 zvečer. 268

Nepremočljivi plašč. LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10, Rogata izbira vojaških plaščev od K 20— naprej. 257

Jestvine na debelo. Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBER, v Trstu ulica delle Acque vogal ulice Ceronco. 244

Manufakturne trgovine. SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Lega) šte. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Damska krojačnica. A. RIEGER, Trst, ulica Torrence št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Knjigoveznica. PIETRO PIPAN, Trst, ulica Valdivino 19. Artistična vezava. Zepni koledarji, lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Hranilne vloge. sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre- 4 1/2 % voje zneske po do- stuje po 4 1/2 % govoru. Trgovcem ostanja čokorne račune z dnevnim obrestovanjem.

Restni davek plačuje zadruga sama. Vlaga se lahko po eno bron.

Poslovo-branilni račun 75.679. TELEFON 16-04.

••••• MENJALNICA •••••

Sveže čajno maslo

GIOVANNI GÖTTLICHER, Trst, originalni zaviti od 1/2 in 1/4 kg na debelo. Pošiljajo na deželo. 253

London Biscuit Factory.

A. GATTI, Trst, najbolj iskani. Priporočeni za rekonvalescentne otroke od prvih zdravniških avtoritet. 216

„Salone Edison“

Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najpreljubljeni kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 218

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Cerna). Preno šče za vojaške. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Pasi za prenos in platno za jadra. LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrinal in asfaltov. Rojan št. 2. Urad ulica Ghiga 2. Specijaliteta: zastori za gostilne, kavarno, prodajalne itd. 232

Buffet-Restavracija

Trst, ulica San Lazzaro št. 8. Salam, sir, gnjati raznovrstna vina, likerji, pivo Pilsen-Göss. Cene zmerne. 219

Štedilniki Cocke.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA, Via Media 26. Štedilniki za croke in mrežice vedno na razpolago. 199

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 201

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prihičje) Trst

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgleda, posnetke notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike. POSEBNO: POVEČANJE IN VSAKE FOTOGRAFIJE IN Rač. udobnosti gosp. naročnik sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

IGNAZIO POTOCNIG - TRST

Ulica Riborgo št. 28, vogal ulica Beccherie.

Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specijaliteta: suknje alpagas, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter.

Cene zmerne. — Izbira blaga za moške obleke.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

Trst, ulica Carintia šte. 19

daje posojila na poroštvo in vknjižbo ter sprejema vloge in jih obrestuje po 4 in 1/4 %

Blagajniške uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. popoldne.

Srečke avstrijske razredne loterije!

3 RAZRED LOTERIJE 6

Žrebanje 3. razreda — se vrši —

dne 16. in 17. avgusta.

SREČKE STANEJO. SREČKE STANEJO.

1/2 K 15. — 1/4 K 30. — 1/2 K 60. — 1/4 K 120. —

Glavni dobiček I. razreda K 60.000 — je zadela srečka kupljena pri

Podružnici Ljubljanske kreditne banke v Trstu

Ulica Caserma šte. 11

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco šte. 2, I. nadst.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastava proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 predp. do 1 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinje, ki so posebno primerne za družine.

Jadranska banka

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopie)

Kapital in rezerva K 8.890.000—

KUPEJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisna, priporočila, delnice, srečke itd.

VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih

SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzljavi: JADRANSKA.

••••• MENJALNICA •••••

VLOGE NA KNJIŽICE

3 3/4 %

od dneva vloge do dneva vzlaga. Rentni davek plačuje banka iz svojega.

OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

FILJALKE:

DUNAJ I.

Tegetthofstrasse 7-9